

4.3 Barnehage (VO nr. 20)

4.3.1 Innledning

Virksomhetsområdet omfatter barnehage tilbud til alle barn i Ringsaker i alderen 0-6 år.

Ringsaker kommune driver 16 barnehager fordelt på 8 resultatenheter, samt eget tilbud om åpen barnehage. I tillegg drives det midlertidige barnehager i paviljonger ved Lismarka og Moelv barnehage i påvente av permanente løsninger. Kommunen yter tjenester til 22 private barnehager fordelt på 16 heldagsbarnehager og 6 familiebarnehager. Dette innebærer blant annet veiledning, godkjenning, tilsyn og formidling av offentlige tilskudd.

I tillegg behandles kommunalt tilskudd til de private barnehagene, søknader om ekstra ressurser til barnehagene i forhold til barn med nedsatt funksjonsevne, søknader om spesialpedagogisk hjelp for barn under opplæringspliktig alder, samt søknader om redusert foreldrebetaling og søknad om fritak for foreldrebetaling for 20 timer pr. uke for 3-, 4- og 5-åringer i husholdninger med lav inntekt.

PPT er sakkyndig instans i saker om spesialpedagogisk hjelp. Videre skal PPT bistå barnehagene i arbeidet med kompetanse- og organisasjonsutvikling for å tilrettelegge barnehage tilbudet for barn med særlige behov. Helsestasjoner og PPT har i samarbeid etablert tilbud om åpen barnehage gjennom Familiens hus i Brumunddal, Nes og Moelv.

Hovedmål:

Kommunen skal bidra til at alle familier får et formålstjenlig og kvalitativt godt barnehage tilbud.
--

I kommuneplanens samfunnsdel er det formulert følgende mål og strategier for barnehager:

- Ringsaker kommune skal bidra til at alle familier får et formålstjenlig og kvalitativt godt barnehage tilbud.
- Kommunen skal tilrettelegge for et helhetlig og mangfoldig barnehage tilbud med barnehageplass til alle som ønsker det.
- Tilbudet i barnehagene skal være likeverdig for alle barn.
- Kommunen skal sikre et godt og forsvarlig pedagogisk opplegg i barnehagene.
- Alle barnehagene skal ha tilfredsstillende lokaler og gode utemiljø, i henhold til gjeldende lovverk.

Dette skal gjennomføres ved å:

- Forestå eller tilrettelegge for utbygging av nye barnehager og barnehageplasser i henhold til etterspørsel.
- Tilby fleksible og varierte barnehage tilbud.
- Tilrettelegge tilbud for barn med spesielle behov.
- Utvikle kvaliteten i barnehagene gjennom planlegging, dokumentasjon, tilsyn og nettverksjobbing.
- Sikre et godt samarbeid mellom kommunen og private barnehager og mellom private og kommunale barnehager.
- Gi ansatte mulighet til faglig utvikling slik at personalet er godt kvalifisert og har evne til omstilling og videreutvikling.

4.3.2 Oversiktstabeller

Tabell 4.3.2.1 Personalressurser (årsverk)

	31.12.2015	Budsjett 2016	Forslag 2017	Forslag 2018	Forslag 2019	Forslag 2020
200 Brøttum, Lismarka og Åsen	26,40	26,40	26,40	26,40	26,40	26,40
201 Fagernes, Fossen og Moelv	40,17	40,17	40,17	40,17	40,17	40,17
204 Nes	36,44	36,44	36,44	36,44	36,44	36,44
205 Tømmerli	14,32	14,32	14,32	14,32	14,32	14,32
206 Hempa og Vesleparken	20,04	20,04	20,04	20,04	20,04	20,04
207 Buttekvern og Fredheimvegen	26,42	26,42	26,42	26,42	26,42	26,42
208 Simenstua, Furnes og Kylstad	25,69	25,69	25,69	25,69	25,69	25,69
209 Bakkehaugen	24,00	24,00	24,00	24,00	24,00	24,00
249 Barnehageformål – ikke fordelt	6,03	6,03	6,43	6,43	6,43	6,43
Sum årsverk VO 20	219,51	219,51	219,91	219,91	219,91	219,91

Tabell 4.3.2.2 Netto driftsbudsjett pr. resultatenhhet (kr 1.000)

	Regnskap 2015	Budsjett 2016	Forslag 2017	Forslag 2018	Forslag 2019	Forslag 2020
200 Brøttum, Lismarka og Åsen	11 231	11 556	12 065	12 065	12 065	12 065
201 Fagernes, Fossen og Moelv	16 835	17 294	17 638	17 638	17 638	17 638
204 Nes	14 876	15 229	15 924	15 924	15 924	15 924
205 Tømmerli	6 123	6 306	6 468	6 468	6 468	6 468
206 Hempa og Vesleparken	8 448	8 618	8 703	8 703	8 703	8 703
207 Buttekvern og Fredheimvegen	11 328	11 339	11 687	11 687	11 687	11 687
208 Simenstua, Furnes og Kylstad	11 232	11 470	11 715	11 715	11 715	11 715
209 Bakkehaugen	10 204	10 365	10 593	10 593	10 593	10 593
249 Barnehageformål – ikke fordelt	124 719	125 080	132 820	132 820	132 820	132 820
Sum netto driftsutgifter VO 20	214 996	217 257	227 613	227 613	227 613	227 613

Tabell 4.3.2.3 Drifts- og investeringsbudsjett (kr 1.000)

	Regnskap 2015	Budsjett 2016	Forslag 2017	Forslag 2018	Forslag 2019	Forslag 2020
Driftsutgifter	259 681	251 858	262 503	262 503	262 503	262 503
Driftsinntekter	44 685	34 601	34 890	34 890	34 890	34 890
Netto driftsutgifter	214 996	217 257	227 613	227 613	227 613	227 613
Investeringsutgifter	802	150	500	500	3 500	7 500
Investeringsinntekter	0	0	0	0	0	0
Netto investeringsutgifter	802	150	500	500	3 500	7 500

4.3.3 Behovsvurderinger

Presentasjonen av barnehageområdet deles inn i tre hovedkategorier; barnehagedekning, kvalitet i barnehager og økonomiske forutsetninger i budsjettet.

Barnehagedekning

Status

Kommunen legger til rette for samordnet opptaksprosess for alle kommunale og private barnehager i henhold til lov om barnehager § 12. Det meste av dette arbeidet er tillagt resultatenhhetene innen VO 20 barnehage. Det er lovfestet rett til barnehageplass for barn som fyller ett år innen utgangen av august det året det søkes plass, dersom det søkes innen fristen for hovedopptaket, 1. mars. Videre har barn som fyller ett år i september eller oktober det året det søkes om barnehageplass rett til å få plass i barnehagen fra den måneden barnet fyller ett år.

Alle med lovfestet rett til barnehageplass fikk tilbud barnehageåret 2016/2017 uten at kommunen måtte iverksette nye tiltak. Barnehagedekningen i Ringsaker gjør det mulig å ivareta de fleste søkerne, selv om ikke første alternativet alltid blir innfridd. Det er ledige plasser i alle områdene av kommunen,

slik at søkere som ønsker plass gjennom året i stor grad kan ivaretas. Det praktiseres langt på veg fleksibelt barnehageopptak. Det ble installert ny portal for å søke barnehageplass i januar 2016. Det nye programmet, Hypernet, oppleves lett tilgjengelig for brukerne og bidrar til at opptaket gjennomføres på en effektiv og sikker måte.

Gjennomføring av vedtatte planer

Barnehagedekningen er god, og det er for tiden ledig kapasitet i alle områdene. Framtidig etterspørsel vil vise når det er behov for å planlegge nye plasser utover vedtatte utbygginger. Rådmannen følger situasjonen nøye og vil tilrå grep når utviklingen tilsier det.

Simenstua barnehage på Stavsberg åpnet tre avdelinger 1.8.2012. Fra august 2013 ble ytterligere en småbarnsavdeling åpnet. De to siste avdelingene vil bli åpnet når det er behov for flere plasser i området.

Erfaringstall tilsier at det er behov for å gjennomføre utbygginger av barnehage i Moelv og på Brøttum i løpet av de nærmeste årene dersom det skjer en betydelig økning i etterspørselen. De nye barnehagene skal erstatte de midlertidige lokalene i Moelv og Lismarka og gi økt kapasitet.

Kvalitet i barnehager

Utdanningsdirektoratet har ansvaret for kvalitets- og kompetanseutvikling, dokumentasjon og analyse av tilstanden i barnehagene, tilskudd, regelverksforvaltning, tilsyn og veiledningsoppgaver. I Meld. St.19 (2015/2016) *Tid for lek og læring, bedre innhold i barnehagen* er det foreslått en rekke tiltak som gir tydeligere føringer for et pedagogisk tilbud av god kvalitet. Å arbeide for et godt leke-, omsorgs- og læringsmiljø er en av kjerneoppgavene til barnehagen. Meldingen gir blant annet grunnlag for revidering av rammeplan for barnehagens innhold og oppgaver. Videre legges det opp til en styrket innsats for et godt omsorgs- og læringsmiljø og barns trivsel i barnehagen. Ny rammeplan skal gjelde fra 1.8.2017. Videre varsles det at regjeringen vil sende et forslag om bemanningsnorm på høring våren 2017 med ambisjon om at forslaget skal tre i kraft innen 2020.

Lov om barnehager er revidert og gjelder fra 1.8.2016. Rett til spesialpedagogisk hjelp og bestemmelser i forbindelse med denne er flyttet fra opplæringsloven til lov om barnehager. Videre er det vedtatt en ny bestemmelse som gir fylkesmannen rett til å foreta tilsyn med enkeltbarnehager i særlige tilfeller. Fylkesmannens rett til å føre tilsyn med kommunen som barnehagemyndighet videreføres.

Barnehagetilbudet skal ha høy kvalitet, og det gjennomføres årlig kompetansehevingstiltak for å øke kompetansen hos de ansatte, styrke læringsmiljøet og sikre en god sammenheng mellom barnehage og skole. Sentrale føringer følges opp etter hvert som de vedtas. Det pågår gjennomgående kvalitetsarbeid med utgangspunkt i rammeplan for barnehagens innhold og oppgaver, og det arbeides med tiltak knyttet til barn med nedsatt funksjonsevne og HMS-arbeid.

For å følge opp barnehagene og legge til rette for arbeid med kvalitet på tjenestetilbudet gjennom god ledelse og styring av enheten, videreføres årlige dialogmøter mellom kommunalsjefen og den enkelte barnehageleder. Gjennom analyse av datagrunnlag og refleksjon skal det søkes å iverksette tiltak for å videreutvikle kvaliteten. Dialogmøtet skal bidra til å sikre en felles strategi for utviklingen av den pedagogiske virksomheten. Videre skal det bidra til økt refleksjon over barnehagens praksis i valg av metodisk tilnærming og tilrettelegging for omsorg, lek og læring. Utdanningsdirektoratets ståstedanalyse for barnehager brukes. Dette er et refleksjons- og prosessverktøy for felles vurdering av barnehagens praksis. Analysen bygger på lov om barnehager og rammeplanen, og den skal gi et utgangspunkt for å velge ut og prioritere noen innsatsområder i utviklingsarbeidet. Etter dialogmøtet utarbeides en avtale med tiltak for den enkelte barnehage.

I strategien *Kompetanse for framtidens barnehage 2014-2020* gis det føringer for arbeidet med kompetanseheving i barnehagene; målgruppe er alle ansatte. For å øke lederkompetansen gis tilbud om lederutdanning for barnehageledere i perioden 2014-2017. Utdanningsdirektoratet betaler

studieplassen, mens barnehageeier må dekke utgifter til reise og opphold for deltakere på studiet. To barnehageledere har gjennomført utdanningen og en er i gang.

I Statsbudsjettet for 2017 prioriterer regjeringen en større del av kompetansemidlene til videreutdanning og utvikling av spisskompetanse for barnehagelærere. I Ringsaker planlegges et nytt kompetansetiltak *Relasjon voksen og barn – avgjørende for barns læring og trivsel*. Målet er å utvikle barnehagens læringsmiljø gjennom blant annet å legge til rette for læringsledelse, styrke den pedagogiske ledelsen og utvikle et godt psykososialt miljø der barna trives. Det fokuseres på barnehagen som læringsarena. I dette arbeidet er det sentralt å styrke den pedagogiske ledelsen. Fylkesmannen har tildelt kompetanseutviklingsmidler tilsvarende kr 200.000 til tiltaket.

Andelen barne- og ungdomsarbeidere i barnehagene har økt betydelig de siste årene. Mange barneveiledere har tatt fagutdanningen gjennom ulike tiltak. Gjennom strategien *Kompetanse for framtidens barnehage 2014-2020* har fylkesmannen på oppdrag fra Utdanningsdirektoratet gjennomført flere tiltak i samarbeid med Elverum videregående skole for å forberede barneveiledere til å ta fagbrev, og 45 har gjennomført dette de tre siste årene. Høsten 2016 begynte 10 barneveiledere i kommunale barnehager på utdanningen. Mange barneveiledere i private barnehager har også deltatt på kompetansehevingen i regi av fylkesmannen.

Videre gis barne- og ungdomsarbeidere tilbud om videreutdanning innen relevante tema som blant annet spesialpedagogikk og barnehageutvikling i regi av fylkesmannen. Det er fire fagarbeidere i kommunale barnehager som har gjennomført videreutdanningen og nytt tilbud starter i februar 2017.

Det er igangsatt kompetansetiltak innen forebyggende psykisk helse for barn og unge i samarbeid med Familiens hus/PPT. For å styrke barns psykiske helse bidrar psykologisk førstehjelp til at det arbeides helsefremmende og forebyggende for å utvikle barnas og de voksnes psykologiske kunnskap, mentale og sosiale ferdigheter og mestringsstrategier. Det psykologisk-pedagogiske materialet *Grønne tanker – glade barn* brukes. Målet er å styrke barns psykiske helse gjennom mer kunnskap og ferdigheter. Videre utvides DUÅ (*De Utrolige Årene*) til flere barnehager. Dette er tiltak for forebygging og behandling av atferdsproblemer hos barn i alderen 3-8 år. Kompetansetiltaket *Tidlig innsats – Kvello* videreføres i barnehagene. Dette er en modell for å avdekke ulike utfordringer hos barn og i familier, og gi hjelp gjennom tverrfaglig samarbeid med utgangspunkt i barnehage.

I Meld. St. 19 (2015/2016) *Tid for lek og læring, bedre innhold i barnehagen* er det foreslått at ny rammeplan skal ha tydelige krav til barnehagens arbeid for et godt omsorgs- og læringsmiljø, inkludert forebygging, avdekking og håndtering av mobbing. Ett av regjeringens mål er at barnehagene skal ha høy kvalitet som fremmer trivsel, lek og læring. I Ringsaker arbeides det videre med tiltak i henhold til vedtak i k.sak 89/2015 *Arbeid mot mobbing i barnehager og skoler. Handlingsplanen mot mobbing i Ringsaker kommunes barnehager* tas opp som en del av HMS-arbeidet en gang i året, og arbeidet synliggjøres i barnehagens årsplan. Igangsatte kompetansetiltak for å styrke barns psykiske helse og videreutvikle barnehagene som gode omsorgs-, leke- og læringsmiljø bidrar til å forebygge mobbing.

Engelsk i barnehagen videreføres barnehageåret 2016/2017. Ansatte deltar i lærende nettverk for å øke kompetansen om barns språkutvikling generelt, og om engelsk i barnehagen spesielt. Erfaringer og kunnskap deles mellom de ulike barnehagene, og nye metoder prøves ut og diskuteres i nettverkene. En engelsklærer er faglig ansvarlig for nettverket, og motiverer, inspirerer og hjelper personalet med å se muligheter for å bruke engelsk i barnehagehverdagen. Felles kommunale målsettinger for engelsk som ble utarbeidet gjennom et tidligere prosjekt skal revideres. Disse skal sikre at alle barn gis tidlig mulighet for å utvikle egne evner og interesser for språk ved å bruke barnehagens arbeidsmåter. Det er et mål å skape interesse og engasjement hos barna som danner et godt grunnlag for videre opplæring i skolen. Kompetansemidler tilsvarende kr 150.000 ble tildelt fra fylkesmannen til prosjektet barnehageåret 2015/2016, og resterende midler brukes.

Det arbeides videre med resultatene etter prosjektet *Barnehagen som læringsmiljø og danningsarena* som ble gjennomført vinteren 2012. Gjennom prosjektet er det utviklet ny kunnskap som danner

grunnlag for ny praksis om læring og danning i barnehagen. Flere barnehager har utviklet tiltak som oppfølging etter dette; blant annet med tema barns medvirkning, barn og språk og de voksnes rolle i leken.

Behovet for å sikre at alle barnehager arbeider godt med utviklingen av barns språk fremheves i sentrale føringer. Språkkompetansen hos de ansatte er avgjørende for at barna skal få et rikt og variert språkmiljø. Samarbeidet i regionen videreføres med nye kurs under oppdraget *Et godt språkmiljø for alle barn – språk i leken – hva, hvordan og hvorfor og flerkulturelt mangfold*. Fylkesmannen har tildelt kompetansemidler tilsvarende kr 400.000 til kommunene Hamar, Løten, Stange og Ringsaker. Barnehageåret 2016/2017 gjennomføres fagkurs organisert som halvdagskurs, slik at alle ansatte har muligheter til å delta.

Vesleparken barnehage er fokusbarnehage for NAFO (Nasjonalt senter for flerkulturell opplæring) i Hedmark. Gjennom dette får de ansatte muligheter for å videreutvikle kompetansen om minoritetsspråklige barn, samt at de kan veilede andre barnehager.

I utkast til ny rammeplan er IKT et sentralt tema. Barnehagens digitale praksis skal bidra til barnas lek, kreativitet og læring. Det legges opp til at alle barnehagene skal ha nettilgang for å ivareta sentrale føringer om å gi barnehagebarn kompetanse innen bruk av digitale verktøy.

Hjelp til barn med nedsatt funksjonsevne/styrkingsressurser

Det er mange barn med store og omfattende hjelpebehov i barnehagene. Ved å fokusere på tidlig innsats er det flere barn som får hjelp tidligere. Dette medfører økte krav til oppgaver som skal gjøres i barnehagen. Barn under opplæringspliktig alder som har særskilt behov for spesialpedagogisk hjelp har rett til slik hjelp uavhengig av om de har barnehageplass eller ikke. De siste fem årene har det i gjennomsnitt vært behandlet 35 slike søknader pr år, og det enkelte barnet får tildelt flere timer enn tidligere etter sakkyndig vurdering. Dette har medført behov for å øke antall årsverk spesialpedagogisk hjelp.

For å ivareta barn med nedsatt funksjonsevne som trenger ekstra oppfølging og tilrettelagte tiltak utover den spesialpedagogiske hjelpen, søker barnehagene ekstra ressurser til styrking av bemanningen. Det meldes om behov langt over de ressursene som er budsjettet til formålet. For å ivareta barn med nedsatt funksjonsevne har det også vært behov for å styrke budsjettet til dette formålet.

I revidert lov om barnehager er det en ny bestemmelse om barn med nedsatt funksjonsevne, § 19 g. Kommunen har en lovfestet plikt til å sikre at barn med nedsatt funksjonsevne får et egnet individuelt tilrettelagt barnehagetilbud. Det skal fattes vedtak om tilrettelegging av tilbudet for disse barna, og foreldrene har klagerett på vedtaket. Tilretteleggingsplikten gjelder tiltak som er nødvendige for at barnet skal nyttiggjøre seg av barnehageplassen, for eksempel tildeling av ressurser til ekstra bemanning.

Veiledning av nyutdannede førskolelærere

Det er inngått en intensjonsavtale mellom KS og Kunnskapsdepartementet om å arbeide målrettet for at nytilsatte nyutdannede barnehagelærere skal få tilbud om veiledning. Barnehageeier har ansvaret for å tilby veiledning. Arbeidet ivaretas av den enkelte barnehageleder. De barnehagene som er øvingsbarnehager for Høgskolen i Hedmark har pedagogiske ledere som har tatt/tar videreutdanning i veiledning. Denne kompetansen brukes både for studenter, nyutdannede barnehagelærere og andre som har behov for veiledning. For å finansiere veiledningen av nyutdannede barnehagelærere og lærere er det innarbeidet kr 270.000 årlig i økonomiplanperioden 2017-2020.

Økonomiske forutsetninger i budsjettet

Foreldrebetaling

Forskrift om foreldrebetaling i barnehager har en bestemmelse om maksimalpris for en hel barnehageplass. Denne gis i Statsbudsjettet, og er kr 2.730 pr. måned for hel plass fra 1.1.2017. Dette er en økning på kr 75 fra 2016. Betaling for kost kommer i tillegg.

Stortinget vedtok 17.4.2015 en endring av forskrift om foreldrebetaling i barnehager gjeldende fra 1.5.2015. Ingen husholdninger skal betale mer enn 6 % av bruttoinntekten for en barnehageplass. I praksis betyr dette at husholdninger med lavere bruttoinntekt enn kr 505.500 (1. januar 2017) kan søke om reduksjon av foreldrebetalingen.

Videre vedtok Stortinget 5.6.2015 en ytterligere endring av forskrift om foreldrebetaling i barnehager. Endringen ga rett til fritak for foreldrebetaling for 20 timer pr. uke for 4- og 5-åringer i husholdninger med inntekt under en inntektsgrense fastsatt av Stortinget. Fra 1.8.2016 ble ordningen utvidet til også å omfatte 3-åringer. For 2017 er grensen foreslått til kr 428.000.

Begge moderasjonsordningene er søknadsbaserte, og inntekten det skal beregnes etter er skattepliktig kapital- og personinntekt. Det fattes vedtak for ett barnehageår om gangen.

Tilskudd til private barnehager

Det ble vedtatt nytt regelverk som regulerer tilskudd til private barnehager fra 2016. Forskrift om tildeling av tilskudd til private barnehager ble vedtatt den 9.10.2015. Det er gjennomført flere større endringer av regelverket. Det er også gjennomført en ny høringsrunde i forhold til endringer av forskriften fra 2017. Dette er snakk om mindre justeringer, og endringene vil ikke ha betydning for hvordan tilskuddssats beregnes.

Fra 2015 ble det innført at tilskuddsgrunnlaget er kommunens to år gamle regnskap. Den nye forskriften viderefører dette prinsippet. Driftstilskudd skal utmåles etter den enkelte kommunes regnskap, og ikke etter en nasjonal sats. Samtidig er det tatt inn som en ny forutsetning at regnskapsførte pensjonsutgifter ikke skal inngå i beregningsgrunnlaget. Derimot legges det til et påslag på 13 % av brutto lønnsutgifter. Påslag til administrasjonsutgifter er satt til 4,3 %.

Den nye forskriften slår fast at tilskuddssatsene skal vedtas innen 31. oktober i året før tilskuddsåret.

Til budsjettet for 2017 er det nå beregnet satser for kommunalt tilskudd til ordinære private barnehager. Satsene er basert på kommunens regnskap fra to år tilbake, det vil si regnskap 2015, som er prisframskrevet til 2017. Satsene er videre beregnet ut fra det gjennomsnittlige barnetallet som gikk i de kommunale barnehagene i 2015.

Det er trukket ut 3,38 årsverk merkantil bemanning i barnehagene ved beregningen av satsene. Dette er utgifter som organisatorisk er plassert ute i barnehagene, men som ikke har direkte sammenheng driften av barnehagene. I stedet inngår utgiftene i påslaget for administrasjonsutgifter på 4,3 %.

Satsene for 2017 er beregnet til:

Ordinære barnehager:	Ringsaker
Driftstilskudd 0-2 år pr. heltidsplass	197 347
Driftstilskudd 3-6 år pr. heltidsplass	94 820

I tillegg til de kommunale satsene for driftstilskudd til ordinære plasser skal kommunen bruke nasjonale satser for å beregne driftstilskudd til familiebarnehager. Utdanningsdirektoratet offentliggjorde den 25.10.2016 hva disse satsene skal være for 2017:

Familiebarnehager:	Nasjonale satser
Driftstilskudd 0-2 år pr. heltidsplass	156 100
Driftstilskudd 3-6 år pr. heltidsplass	118 900

I tillegg til driftstilskudd skal kommunene gi et kapitaltilskudd til de private barnehagene. Tilskuddet skal som tidligere være basert på nasjonal sats. Fra 2016 er kapitaltilskuddet differensiert etter barnehagebyggets byggeår for ordinære barnehager. Satsene for 2017 er fastsatt til:

Kapitaltilskudd:	Nasjonale satser
Ordinære barnehager – byggeår tom 2008	8 600
Ordinære barnehager – byggeår 2009-2011	14 400
Ordinære barnehager – byggeår 2012-2014	16 800
Ordinære barnehager – byggeår 2015-2017	20 900
Familiebarnehager	13 100

I budsjettet for 2017 er det innarbeidet 114,806 mill. kroner i tilskudd til de private barnehagene. I tillegg til satsene for driftstilskudd og kapitaltilskudd er det antall heltidsplasser i de private barnehagene ved årsmeldingen i desember, som vil avgjøre hvor mye tilskudd kommunen skal utbetale. Eventuelle endringer i barnetallet gjennom 2017 kan også påvirke tilskuddene. En vil komme tilbake til nærmere økonomiske konsekvenser gjennom tertialrapportene i 2017.

Minoritetsspråklige barn i barnehage

Tilskudd til tiltak for å bedre språkforståelsen blant minoritetsspråklige barn i barnehage tildeles kommunene med bakgrunn i årsmelding pr. 15.12. og ut fra antall minoritetsspråklige barn registrert i årsmeldingene. Minoritetsspråklige barn defineres som barn med en annen språk- og kulturbakgrunn enn norsk, med unntak av barn som har samisk, svensk, dansk eller engelsk som morsmål. Begge foreldrene til barnet må ha et annet morsmål enn norsk, samisk, svensk, dansk eller engelsk. I Ringsaker er tilskuddet fordelt på barnehagene etter antall minoritetsspråklige barn.

Gjennom Statsbudsjettet legges det opp til å legge om ordningen for å få tydeligere fram at formålet med tilskuddet er å medvirke til å styrke norskspråklige ferdigheter til minoritetsspråklige barn i barnehage. Ny modell for tildeling er basert på to kriterier; både at minst 10 % av barnehagebarna i kommunen må være definert som minoritetsspråklige, og at antall totalt i kommunen må være minst 50. Dette medfører at Ringsaker mister tilskuddet fordi det er færre enn 10 % minoritetsspråklige barn i barnehagene. Antallet de 6 siste årene har vært lavere enn 10 %.

Reduksjon utgifter til fradrag for spesialpedagogisk hjelp

Barn som er innvilget spesialpedagogisk hjelp har hatt rett til å få fritak for foreldrebetaling for denne hjelpen. I praksis er det gitt fradrag i den månedlige foreldrebetalingen beregnet forholdsmessig ut fra det årstimetallet som er innvilget. Ved overføring av bestemmelser om spesialpedagogisk hjelp fra opplæringsloven til lov om barnehager er dette fritaket fjernet. Dette begrunnes med at barn i familier med lav inntekt er omfattet av andre moderasjonsordninger. Barn som har vedtak om spesialpedagogisk hjelp fattet før lovendringen 1.8.2016, får fritak for foreldrebetaling for timene ut barnehageåret 2016/2017.

1,1 årsverk pedagog med tegnspråkkompetanse

1,1 årsverk for pedagog med tegnspråkkompetanse overføres fra ansvar 249000 barnehage ufordelt til ansvar 314000 Kilde skole.

4.3.4 Resultatmål – styringskort

Fokusområder og indikatorer	Målemetode/kilde	Mål
Brukere		
Tjenester tilpasset brukernes behov		
Tilfredshet med tjenestene	Brukerundersøkelse	5,0
Kvaliteten på tjenestene	Brukerundersøkelse	5,0
Tilfredshet med barnehagens læringsmiljø	Brukerundersøkelse	5,0
Barnehageplass til alle som ønsker det. Andel 0–5 år pr. 15.12	Status søkerliste Extens	100 %
Barnehageplass til alle som ønsker det. Andel 3–5 år pr. 15.12	Status søkerliste Extens	100 %
Dialog med brukerne		
Tilfredshet med samarbeid og medvirkning	Brukerundersøkelse	5,0
Tilfredshet med informasjon	Brukerundersøkelse	5,0
Medarbeidere		
Engasjement og kompetanse		
Brukernes tilfredshet med ansattes engasjement og kompetanse	Brukerundersøkelse	5,0
Ansattes tilfredshet med engasjement og kompetanse	Medarbeiderundersøkelse	5,0
Læring og fornyelse		
Ansattes tilfredshet med læring og fornyelse	Medarbeiderundersøkelse	5,0
Medarbeiderskap	Medarbeiderundersøkelse	5,0
Organisasjon		
Arbeidsmiljø		
Ansattes tilfredshet med arbeidsmiljø	Medarbeiderundersøkelse	5,0
Ansattes stolthet over egen arbeidsplass	Medarbeiderundersøkelse	5,0
Sykefravær	Visma HRM (Ansatt)	Ind.
Ledelse		
Ansattes tilfredshet med ledelsen	Medarbeiderundersøkelse	5,0
Ledelse (et samlet resultat av andre ind.)		5,0
Økonomi		
Økonomistyring		
Avvik i % hittil i år, regnskap ift. budsjett	Regnskap/budsjett	0 % +
Avvik i %, årsprognose ift. budsjett	Regnskap/budsjett	0 % +

Tabell 4.3.4.1 Resultatmål for sykefravær

	Mål
200 Brøttum, Lismarka og Åsen barnehage	9,5 %
201 Fagernes, Fossen og Moelv barnehage	8,5 %
204 Nes barnehage	10,0 %
205 Tømmerli barnehage	10,0 %
206 Hempa og Vesleparken barnehage	10,0 %
207 Buttekvern og Fredheimvegen barnehage	7,0 %
208 Simenstua, Furnes og Kylstad barnehage	9,0 %
209 Bakkehaugen barnehage	9,5 %

4.3.5 Standardendringer og nye driftstiltak

Opprettelse av 1 årsverk spesialpedagogisk hjelp

Arbeidet med tidlig innsats har medført at antall barn som har rett på spesialpedagogisk hjelp har økt, samtidig som hvert barn får flere timer. Dette betyr at det er behov for å øke antall årsverk spesialpedagogisk hjelp fra 4 til 5. Barn under opplæringspliktig alder som har særskilt behov for spesialpedagogisk hjelp, har rett til slik hjelp etter lov om barnehager, § 19 a. Budsjettrammen er styrket med kr 600.000 til ett nytt årsverk for spesialpedagog.

Økt budsjett for barn med nedsatt funksjonsevne

Tilskudd til tiltak for barn med nedsatt funksjonsevne i barnehage brukes til å styrke bemanningen for å ivareta barn som trenger ekstra oppfølging og tilrettelagte tiltak utover den spesialpedagogiske hjelpen. Barnehagen tildeles timer for ekstra barneveileder og/eller barnehagelærer etter søknad. For å

imøtekomme økt behov og ivareta kommunens tilretteleggingsplikt etter lov om barnehager, § 19 g, styrkes budsjetttrammen til formålet med kr 600.000.

Bortfall statstilskudd og inndragelse av 0,6 årsverk fremmedspråklige førskolebarn

I Statsbudsjettet for 2017 foreslås ny tildelingsmodell for det øremerkede tilskuddet *Tilskudd til tiltak for å styrke språkforståelsen blant minoritetspråklige barn i barnehage*. Ved innføring av ny modell får ikke Ringsaker lenger tilskudd. Dette medfører en mindreinntekt tilsvarende kr 386.000 på 2016-nivå. To vakante stillinger på til sammen 0,6 årsverk inndras.

Resterende midler på tjenesten, kr 322.000, foreslås brukt til veiledning av de barnehagene som har minoritetspråklige barn.

3.6 Investeringstiltak

Diverse utbedringer barnehager (prosjekt 60635)

Det er ført opp kr 500.000 hvert år i økonomiplanperioden til diverse utbedringer av barnehager. Ringsaker kommune har mange eldre barnehager som etter hvert har behov for ulike oppgraderinger.

Barnehagetilbud Moelv (prosjekt 60636)

Kommunestyret har i k.sak 16/2009 lagt opp til å etablere ny barnehage i Moelv. Det er foreløpig innarbeidet 3 mill. kroner i 2019 og 7 mill. kroner i 2020.